

Z kroniki Instytutu Zachodniego

SPOTKANIE Z LAUREATAMI KONKURSU NA „PAMIĘTNIK MIESZKAŃCA ZIEM ZACHODNICH”

Dnia 27 września 1971 r. odbyło się w Instytucie Zachodnim w Poznaniu spotkanie laureatów konkursu na „Pamiętnik mieszkańca Ziemi Zachodnich” z przedstawicielami Jury konkursu i Dyrekcji Instytutu Zachodniego, połączone z aktem wręczenia nagród.

Uroczystość otworzył prof. dr Władysław Markiewicz, dyrektor IZ, witając w serdecznych słowach wszystkich zebranych, a zwłaszcza laureatów konkursu, przybyłych z różnych regionów Polski, po czym odczytał list gratulacyjny przewodniczącego Rady Państwa, Józefa Cyrankiewicza. Pełny tekst tego listu przytaczamy poniżej.

Warszawa 25 września 1971 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

Przewodniczący Jury konkursu
na „Pamiętnik mieszkańca Ziemi Zachodnich”
Dyrektor Instytutu Zachodniego
Prof. dr Władysław Markiewicz
Poznań
Instytut Zachodni — Stary Rynek 2

Z okazji uroczystości wręczenia nagród laureatom konkursu na „Pamiętnik mieszkańca Ziemi Zachodnich” proszę Pana Profesora, jako przewodniczącego Jury konkursu, o przekazanie nagrodzonym, a także wszystkim uczestnikom i organizatorom konkursu gratulacji i wyrazów uznania.

Żywy oddźwięk społeczeństwa i zrozumienie celów konkursu znalazło wyraz w przerastającej oczekiwania liczbie uczestników. Świadczy to o sile przeżyć, związanych z latami, gdy wróciła tam Polska, a także o głębokim, patriotycznym zaangażowaniu autorów. I tych, którzy na ziemi te przybyli skądinąd, by je odbudować i trwale z Polską połączyć, i tych, którzy od lat tam żyjąc o Polskę walczyli, do Polski tęsknili, a po wyzwoleniu tych ziem w roku 1945, w trudnych latach powojennych, oddali Polsce wszystkie swe siły.

Dzięki tym wspomnieniom nauka polska i całe społeczeństwo uzyskało nieprzemijającą wartość dodatkową dokumentację jednego z największych narodowych czynów, jakim było zasiedlenie tych ziem. Przemawiający z kart pamiętników obraz zmagania i ofiar, entuzjazmu i uporu, rysowany piórem robotników, chłopów, inteligentów, żołnierzy opowiadających o sprawach jakże codziennych, a jakże doniosłych — jest ważkim dokumentem historycznego procesu, który w dwudziestopięcioletniu Polski Ludowej doprowadził do nieodwracalnego złączenia Ziemi Zachodnich z całą Polską i ich wszechstronnego rozwoju.

Owoce wysiłku całego narodu jest nie różniące się dziś niczym od innych dzielnic Polski rzeczywistość tych ziem. Pulsująca jak inne polskością, tętniąca życiem odznaczającym się energią, inicjatywą, poświęceniem i polityczną dojrzałością.

Niechże plon konkursu, utrwalony na kartach pamiętników trud obywateli, sukcesy i niepowodzenia pojedynczych ludzi, patriotyzm codzienny wyrażany nie słowem, lecz czynem — służy poznaniu prawdy o przeszłości tych ziem, służy pożytecznej refleksji nad dziejami Polski naszej młodzieży i przyszłym pokoleniom.

Wszystkim, którzy dołożyli starań dla realizacji tego przedsięwzięcia w imieniu władz państwowych serdecznie składam podziękowania.

(—) Józef Cyrankiewicz

Z kolei dr habil. Zygmunt Dulczewski omówił organizację i przebieg konkursu oraz złożył sprawozdanie z prac komisji dokumentacyjnej i jury. Na konkurs nadesłano ogółem 767 prac, w tym z m. Wrocławia i woj. wrocławskiego — 212, z woj. zielonogórskiego — 110, opolskiego — 96, koszalińskiego — 90, szczecińskiego — 86, olsztyńskiego — 75, gdańskiego — 57, białostockiego (pow. Ełk, Gołdap, Olecko) — 18, katowickiego (Zabrze, Gliwice Bytom) — 16, poznańskiego (m. Piła, pow. Trzcianka) — 7. Ten obfity plon konkursu stanowi cenną dokumentację procesów społecznych i indywidualnych losów obywateli Polski Ludowej. Uznając wielostronną wartość zebranych materiałów, jury konkursu postuluje jak najszersze ich upowszechnienie poprzez publikowanie nadesłanych prac.

W następnej części spotkania odczytano fragmenty pamiętników Mieczysława Wilka i Izabeli Langier, po czym prof. W. Markiewicz dokonał wręczenia nagród pieniężnych i dyplomów.

